

උසස් මූල්‍ය ගිණුම්කරණය

[AA21]

01 වන පරිච්ඡේදය සඳහා වූ අතිරේකය

මූල්‍ය ගිණුම් පාලනයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

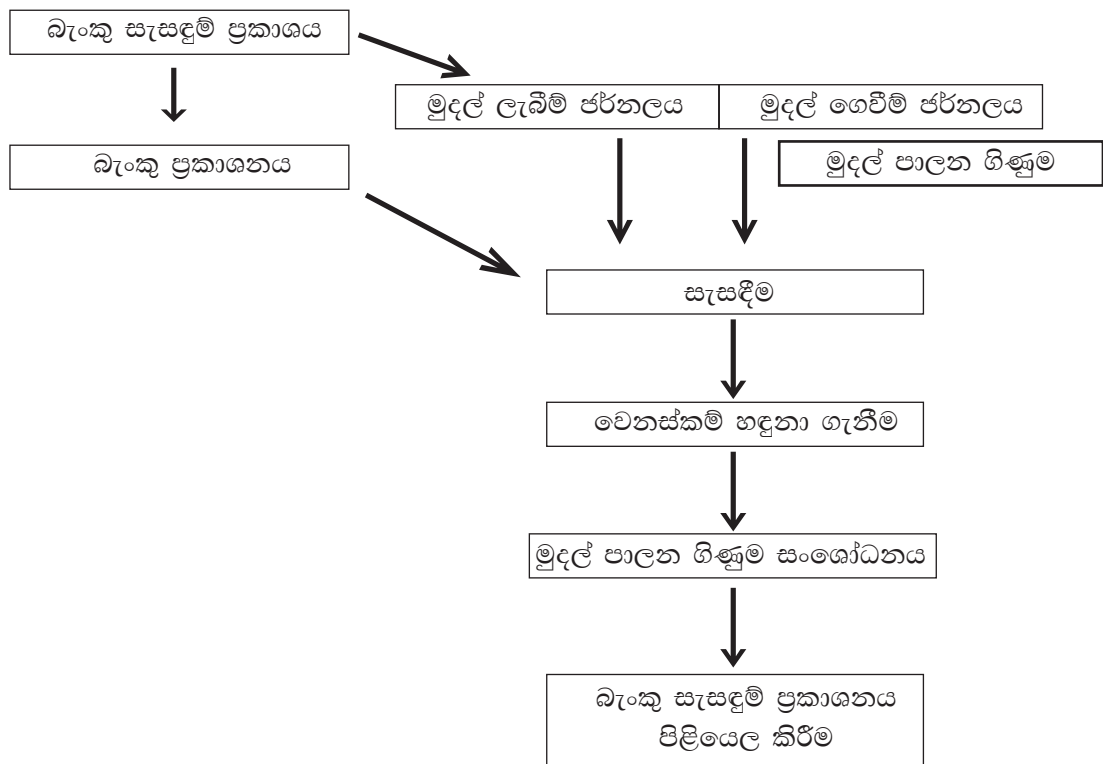
මෙම අතිරේකයට අන්තර්ගත කොට ඇත්තේ 01 වන පරිච්ඡේදයේ 1.6 අනු මාතෘකාවේ සිට ඉදිරියට ඇති විෂය කරුණු පමණි. මෙම අතිරේකයට අමතරව ග්‍රන්ථයේ අන්තර්ගත 'මූල්‍ය ගිණුම් පාලනයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම' යන 01 වන ඒකකයේ 1.1 සිට 1.5 දක්වා වන අනු මාතෘකා යටතේ ඇති විෂය කරුණු 2019 ජනවාරි විභාගයේ සිට ඉදිරියට පැවැත්වෙන විභාග සඳහා අදාළ වේ.

01

1.6 මුදල් ගිණුමේ ශේෂය සංශෝධනය කිරීම හා බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශ පිළියෙල කිරීම

බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශ පිළියෙල කිරීමේදී පහත පියවර අනුගමනය කළ හැකිය.

මුදල් ගිණුමේ ශේෂය සංශෝධනය කිරීමේදී පහත සඳහන් හේතු පමණක් අදාළ කරගනී.

මුදල් ගිණුමට හර කරන අයිතම	මුදල් ගිණුමට බැර කරන අයිතම
<ul style="list-style-type: none"> ■ බැංකුවට සෘජුවම ලැබී ඇති ප්‍රේෂණ ■ ව්‍යාපාරයේ ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේදී සිදු වී ඇති වැරදි හා අඩුපාඩු නිවැරදි කිරීමට කළ යුතු හර කිරීම් 	<ul style="list-style-type: none"> ■ බැංකු විසින් ජංගම ගිණුමෙන් අඩු කරගෙන ඇති ස්ථාවර නියෝග මත කළ ගෙවීම් ■ අය කළ ගාස්තු, වෙක්පත් ගාස්තු, අයිරා පොලී ■ ව්‍යාපාරයේ ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේදී සිදු වූ වැරදි හා අඩුපාඩු නිවැරදි කිරීමට කළ යුතු බැර කිරීම්

මුදල් ගිණුමේ ශේෂය සංශෝධනය කිරීමෙන් පසු, බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශනය පිළියෙළ කරනු ලබයි. එහිදී මුදල් ගිණුමේ සංශෝධිත ශේෂයට,

- එම කාලය තුළ බැංකුවට ඉදිරිපත් නොකළ වෙක්පත්වල වටිනාකම එකතු කළ යුතුය.
- එම කාලය තුළ නිශ්කාෂණය නොවූ වෙක්පත්වල වටිනාකම් අඩු කළ යුතුය.
- බැංකුව විසින් ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේදී සිදු වී ඇති වැරදි සහ අඩුපාඩු සුදුසු පරිදි එකතු කිරීම හෝ අඩු කිරීම කළ යුතුය.

ගැළපීම්වලින් පසු බැංකු ප්‍රකාශනයේ සඳහන් වටිනාකම ලැබේ.

මුදල් ගිණුමේ ශේෂය සංශෝධනය කිරීම හා බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශනය පිළියෙළ කිරීමේ ආකෘති පහත සඳහන් පරිදි වේ.

මුදල් පාලන ගිණුම / මුදල් ගිණුම (සංශෝධිත)

	රු.		රු.
ඉ/ගෙ/ශේෂය	XXX	සටහන් නොවූ ස්ථාවර නියෝග මත ගෙවීම්	XXX
සටහන් නොවූ සෘජු ප්‍රේෂණ	XXX	බැංකු ගාස්තු	XX
අගරු වූ නිකුත් කළ වෙක්පත්	XX	වෙක්පත් ගාස්තු	X
තැන්පත් කළ වෙක්පත්වල අගය අඩුවීම	X	අගරු වූ තැන්පත් කළ වෙක්පත්	X
		සටහන් නොවූ නිකුත් කළ වෙක්පත්	X
		ශේ/ප/ගෙ	XX
	XXX		XXX
ඉ/ගෙ/ශේෂය	XX		

..... බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශනය

	රු.	රු.
මුදල් පාලන ගිණුමේ / මුදල් ගිණුමේ සංශෝධිත ශේෂය		XXX
එකතු කළා:		
ඉදිරිපත් නොවූ චෙක්පත්	XX	
බැංකු ප්‍රකාශනයේ සිදු වී ඇති වැරදීම්	XX	XX
අඩු කළා :		XXX
නිශ්කාශණය නොවූ චෙක්පත්	XX	
බැංකු ප්‍රකාශනයේ සිදු වී ඇති වැරදීම්	XX	(XX)
(2)		
බැංකු ප්‍රකාශනයට අනුව ශේෂය		XXX

Eg: උදාහරණ :

විමල් ව්‍යාපාරයේ 2018 අප්‍රේල් මාසයට අදාළව මුදල් ලැබීම් ජර්නලය හා මුදල් ගෙවීම් ජර්නලය පහත දැක්වේ.

මුදල් ලැබීම් ජර්නලය

දිනය	විස්තරය	චෙක්පත් අංකය	දුන් වට්ටම් (රු.)	වටිනාකම (රු.)	විශ්ලේෂණ තීරු (රු.)	
					ණයගැති ලැබීම්	අත්පිට විකුණුම්
04.05	විකුණුම්	258696	-	16,000	-	16,000
04.08	කුමාර	329680	500	10,000	10,000	-
04.10	විකුණුම්	-	-	5,000	-	5,000
04.15	මේදා	523981	800	12,000	12,000	-
04.20	සහන්	352822	300	8,000	8,000	-
04.22	රන්දික	392931	700	15,000	15,000	-
04.25	සාලින්ද	-	1,000	19,000	19,000	-
			3,300	85,000	64,000	21,000

මුදල් ගෙවීම් ජර්නලය

දිනය	විස්තරය	වෙක් අංකය	ලද වට්ටම් (රු)	වටිනාකම (රු)	විශ්ලේෂණ තීරු (රු)			
					ණයහිමි ගෙවීම්	අත්පිට ගැනුම්	වියදම්	වෙනත්
04.04	ගැනුම්	322020	-	6,000	-	6,000	-	-
04.06	සේපාල	322021	500	15,000	15,000	-	-	-
04.08	විදුලිය	322022	-	6,000	-	-	6,000	-
04.12	කෝසලා	322023	1,000	18,000	18,000	-	-	-
04.18	සුළු මුදල්	322024	-	2,000	-	-	-	2,000
04.25	ගැනීලි	322025	-	5,000	-	-	-	5,000
04.28	ගෙවල්කුලී	322026	-	6,000	-	-	6,000	-
04.29	ගැනුම්	322027	-	4,000	-	4,000	-	-
			1,500	62,000	33,000	10,000	12,000	7,000

මුදල් පාලන ගිණුම / මුදල් ගිණුම

4/1	ඉ/ගෙ ශේෂය	12,000	ණයහිමි පාලන ගිණුම	33,000
	ණයගැති පාලන ගිණුම	64,000	ගැනුම්	1,000
	විකුණුම්	21,000	වියදම්	12,000
			වෙනත් ගෙවීම්	7,000
			4/30 ශේෂය ප/ගෙ	44,000
		97,000		97,000
5/1	ශේෂය ඉ/ගෙ	44,000		

2018 අප්‍රේල් මාසය සඳහා බැංකුවෙන් ලද ගිණුම් ප්‍රකාශනය පහත දැක්වේ.

2018 අප්‍රේල් මාසය සඳහා බැංකු ප්‍රකාශනය

දිනය	විස්තරය	හර (රු.)	බැර (රු.)	ශේෂය (රු.)
04.01	ශේෂය	-	12,000	12,000
04.08	වෙක් 258696	-	16,000	28,000
04.10	වෙක් 322020	6,000	-	22,000
04.10	මුදල්	-	5,000	27,000
04.12	වෙක් 322021	15,000	-	12,000
04.15	වෙක් 523981	-	12,000	24,000
04.16	වෙක් 322023	18,000	-	6,000
04.18	වෙක් 322024	2,000	-	4,000
04.20	වෙක් 218570	-	10,000	14,000
04.25	වෙක් 322025	5,000	-	9,000
04.25	මුදල්	-	19,000	28,000
04.30	වෙක් 322026	6,000	-	22,000
	වෙක්පොත් ගාස්තු	1,000	-	21,000
	ලාභාංශ	-	4,000	25,000

ඉහත ඉදිරිපත් කර ඇති මුදල් පාලන ගිණුමේ හා බැංකු ප්‍රකාශනයේ අප්‍රේල් 30 වන දිනට ශේෂය අසමාන වීමට හේතු දක්වා,

1. මුදල් පාලන ගිණුමේ ශේෂය සංශෝධනය කිරීම හා
2. බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශය පිළියෙළ කරන්න.

A පිළිතුර

බැංකු ප්‍රකාශනයේ හා මුදල් පාලන ගිණුමේ ශේෂය අසමාන වීමට බලපෑ කරුණු,

1. තැන්පත් කළ නමුත් උපලබ්ධි නොවූ චෙක්පත්

චෙක් අංක	241711	රු.	8,000
චෙක් අංක	281620	රු.	15,000
2. බැංකුවට සෘජුවම ලද ලාභාංශ රු. 4,000
3. නිකුත් කළ නමුත් ඉදිරිපත් නොවූ චෙක්පත්

චෙක් අංක	211012	රු.	6,000
චෙක් අංක	211017	රු.	4,000
4. බැංකුව අය කරගත් චෙක්පොත් ගාස්තුව රු. 1,000
5. මුදල් ගෙවීම් ජර්නලයේ ගැනුම් තීරුවේ එකතුව රු. 10,000 මුදල් පාලන ගිණුමේ රු. 1,000 ක් ලෙස සටහන් වීම

මුදල් පාලන ගිණුම සංශෝධනය කිරීම

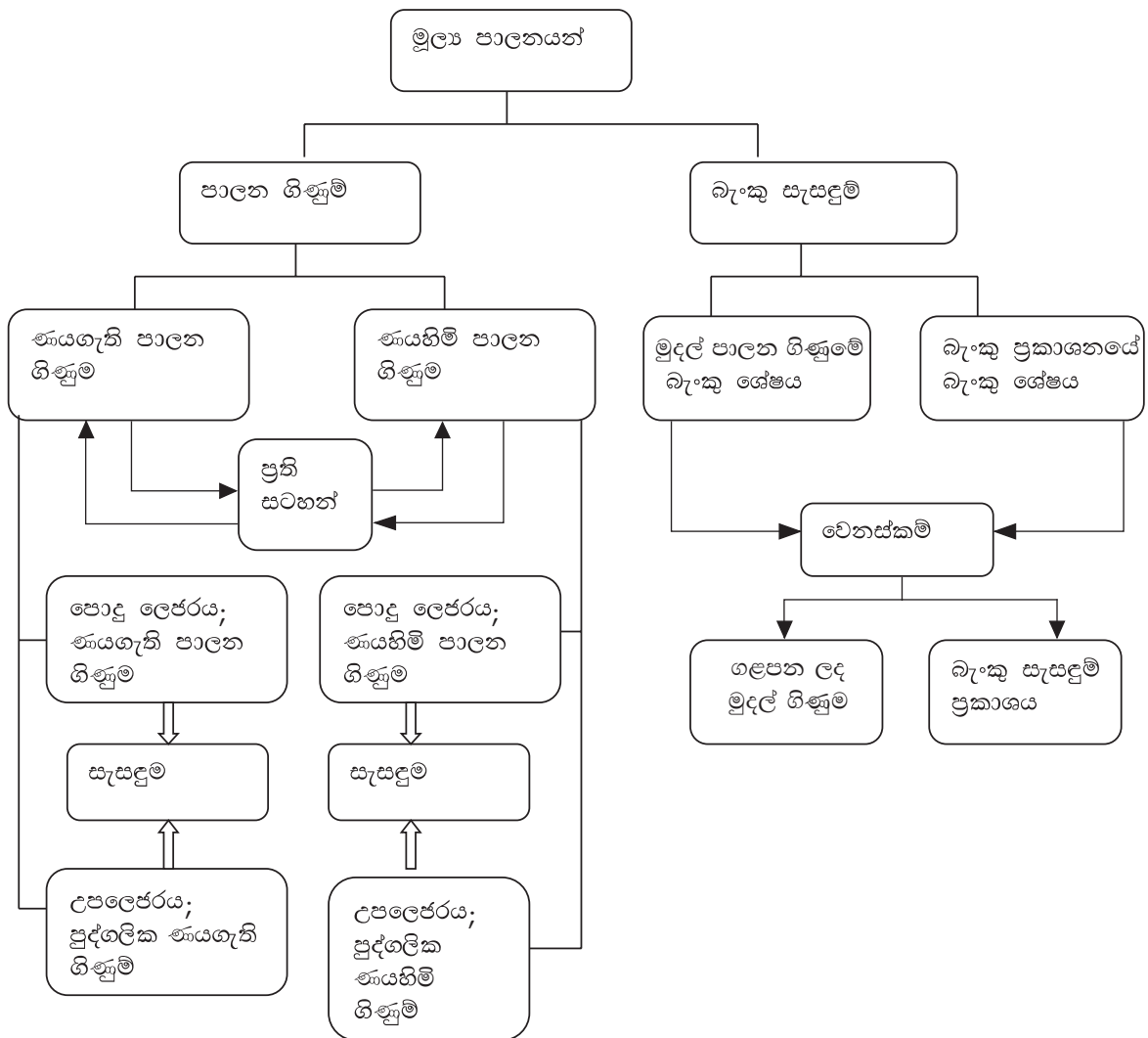
මුදල් පාලන ගිණුම		රු.	රු.
ශේෂය	44,000	චෙක්පොත් ගාස්තුව	1,000
ලාභාංශ	4,000	ගැනුම් අඩුවීම	9,000
		ශේ/ප/ගෙ	38,000
	48,000		48,000
ශේ/ඉ/ගෙ	38,000		

බැංකු සැසඳුම පිළියෙළ කිරීම

2018.04.30 දිනට බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශනය

	රු.	රු.
මුදල් පාලන ගිණුමේ සංශෝධිත ශේෂය		38,000
එකතු කළා:		
නිකුත් කළ නමුත් ඉදිරිපත් නොවූ චෙක්		
211012	6,000	
211017	4,000	10,000
		48,000
අඩු කළා:		
උපලබ්ධි නොවූ චෙක්පත්		
241711	8,000	
281620	15,000	(23,000)
බැංකු ප්‍රකාශනයට අනුව ශේෂය		25,000

සාරාංශය

අනුශාස

01) FG සමාගම 2018 ජූලි 31 දිනට බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශය පිළියෙල කොට ඇති අතර එය පහත දැක්වා ඇත.

		රු.
මුදල් පාලන ගිණුමේ නිවැරදි ශේෂය		100,000
එකතු කළා:		
නිකුත් කළ නමුත් ඉදිරිපත් නොවූ චෙක්පත් -177261	8,000	
-177265	10,000	18,000
අඩු කළා:		
තැන්පත් කළ නමුත් උපලබ්ධි නොවූ චෙක්පත්		
-152801	12,000	12,000
බැංකු ප්‍රකාශයට අනුව ශේෂය		106,000

2018 අගෝස්තු 31 දිනෙන් අවසන් මාසය සඳහා පිළියෙල කරන ලද මුදල් ලැබීම් ජර්නලය, මුදල් ගෙවීම් ජර්නලය සහ මුදල් පාලන ගිණුම පහත දැක්වේ.

මුදල් ලැබීම් ජර්නලය

දිනය	විස්තරය	චෙක් අංකය	වටිනාකම	විශ්ලේෂණ තීරු	
				ණයගැති ලැබීම්	අත්පිට විකුණුම්
8/5	විකුණුම්	400105	15,000		15,000
8/11	නලින්	210115	7,500	7,500	
8/30	විකුණුම්	256975	7,000		7,000
			29,500	7,500	22,000

මුදල් ගෙවීම් ජර්නලය

දිනය	විස්තරය	චෙක් අංකය	වටිනාකම	විශ්ලේෂණ තීරු		
				විදුලිය	වැටුප්	ගැනුම්
8/5	විදුලි බිල	177271	6,000	6,000		
8/7	වැටුප්	177272	14,000		14,000	
8/12	ගැනුම්	177273	2,000			2,000
8/31	ගැනුම්	177274	12,000			12,000
			34,000	6,000	14,000	14,000

මුදල් පාලන ගිණුම

8.1	ශේෂය ඉ/ගෙ	100,000	8.31	විදුලිය	6,000
8.31	ණයගැති පාලන ගිණුම	7,500	8.31	වැටුප්	14,000
8.31	විකුණුම්	22,000	8.31	ණයහිමි පාලන ගිණුම	14,000
			8.31	ශේෂය ප/ගෙ	95,500
		<u>129,500</u>			<u>129,500</u>
9.1	ශේෂය ඉ/ගෙ	95,500			

අගෝස්තු මාසය සඳහා පහත බැංකු ප්‍රකාශනය බැංකුව විසින් එවා ඇත.

පෙරමුණ බැංකුව			
බැංකු ප්‍රකාශනය - අගෝස්තු			රු.
	හර	බැර	ශේෂය
01/08	ශේෂය		106,000
01/08	ගෙවීම් 177261	8,000	98,000
01/08	තැන්පතු 152801		110,000
05/08	තැන්පතු 400105		125,000
07/08	ගෙවීම් 177271	6,000	119,000
09/08	ගෙවීම් 177272	14,000	105,000
12/08	ගෙවීම් 177273	2,000	103,000
13/08	තැන්පතු 210115		110,500
31/08	බැංකු ගාස්තු	250	110,250

- 01) 2018 අගෝස්තු 31 දිනට ගලපන ලද මුදල් පාලන ගිණුම හා බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.
- 01) AGB සමාගම සතුව වාණිජ බැංකු 2 ක පවත්වා ගෙන යනු ලබන ජංගම ගිණුම් 4 ක් ඇත. AGB සමාගමට සියළුම බැංකු ගිණුම් සඳහා එක් බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශනයක් පමණක් පිළියෙල කළ හැකි ද?

 විසඳුම්

01)

ගලපන ලද මුදල් පාලන ගිණුම			
	රු.		රු.
31/08	ශේෂය	31/08	බැංකු ගාස්තු
	95,500	30/08	ශේෂය ප/ගෙ
			95,250
	<u>95,500</u>		<u>95,500</u>

බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශය		රු.
මුදල් පාලන ගිණුමේ සංශෝධිත ශේෂය		95,250
එකතු කළා:		
ඉදිරිපත් නොකළ චෙක්පත් -177265	10,000	
-177274	12,000	22,000
අඩු කළා:		
තැන්පත් කළ නමුත් උපලබ්ධි නොවූ චෙක්පත්		
-210115	7,000	7,000
බැංකු ප්‍රකාශයට අනුව ශේෂය		110,250

ජූලි මාසය තුළ ඉදිරිපත් නොවූ අංක 177265 දරණ චෙක්පත අගෝස්තු මාසය තුළද ඉදිරිපත් නොවී ඇති බව හඳුනා ගන්න. එම නිසා එය නැවතත් ඉදිරිපත් නොවූ චෙක්පතක් ලෙස අගෝස්තු මාසය තුළත් දැකිය හැකිය. එනමුත් චෙක්පත් අංක 177261 අගෝස්තු මාසය තුළ ඉදිරිපත් වී ඇති නිසා එය අගෝස්තු මාසයේ සැසඳුම තුළ දක්නට නොලැබේ. එමෙන්ම පසුගිය මස උපලබ්ධි නොවූ චෙක්පත් අගෝස්තු මාසය තුළ උපලබ්ධි වී ඇති නිසා එය අගෝස්තු මාසය සඳහා වූ සැසඳුමේ දක්නට නොලැබේ.

02) නැත. බැංකු සැසඳුමේ අරමුණ වනුයේ මුදල් ගිණුමට / මුදල් පාලන ගිණුමට අනුව හා බැංකුවට අනුව බැංකු ශේෂයන්ගේ වෙනස්කම් හඳුනා ගැනීමයි. මෙම අවස්ථාවේදී සමාගමට බැංකු ගිණුම් 4 ක් ලෙජරයේ පවත්වා ගත යුතු අතර බැංකු සැසඳුම් 4 ක් පිළියෙළ කිරීම අවශ්‍ය වේ.